

Jaroslav Čvančara

18.11.2008

žičkovský rodák, pedagog, spisovatel, hudebník a historik

* 20. listopadu 1948, Praha

Narodil se na Žižkově v rodině, ve které vedle něj vyrůstali ještě dva bratři a sestra. Vzhledem k tomu, že otec byl podnikatel a bratr František byl za své politické názory zavřený, mohl se Jaroslav Čvančara vyučit pouze lakýrníkem a písmomalířem.

Rodiče – otec František a matka Terezie – patřili k průkopníkům české kinematografie. Na přelomu dvacátých a třicátých let minulého století založili jeden z prvních tuzemských filmových archivů.

V roce 1960 se stal Čvančara členem známého Foglarova oddílu. Střední pedagogickou školu a Střední školu technickou vystudoval až později. Během svého života vystřídal řadu povolání. Byl lodníkem Pražské paroplavební společnosti, kotelníkem, lakýrníkem karoserií či propagačním pracovníkem.

Jaroslav Čvančara je historik, jenž se zabývá především československými dějinami druhé poloviny 20. století, dějinami protektorátu Čechy a Morava, československým domácím a zahraničním odbojem s přesahem do 50. let a historií kinematografie. Působí jako odborný poradce a je spoluautorem několika dokumentárních televizních a rozhlasových pořadů, filmů a výstav. Své znalosti využil například jako poradce u filmů *Obsluhoval jsem anglického krále* či *Protektor*.

V současné době působí jako badatel v oboru zkoumání totalitních režimů ÚSTR, kde spolupracuje od roku 1991 na výzkumném projektu Československý domácí a zahraniční odboj a nacistická okupační moc. Od roku 2009 pracuje pro Ústav pro studium totalitních režimů. Předtím pracoval od roku 1979 do roku 2011 na pražské Střední škole technické jako personalista.

Vedle této „vážené činnosti“ je také hráčem na banjo a kapelníkem countryové skupiny Taxmeni, která vydala téměř dvacet alb.

K filmové historii se dostal i díky tomu, že jeho rodina byla největším distributorem filmů v celé poválečné republice. Spolu s bratrem Miroslavem napsal a v roce 2011 vydal knihu *Zaniklý svět stříbrných pláten – Po stopách pražských biografů*. Počet jeho monografií se blíží desíti, vedle toho má na kontě další popularizační články a rozhovory. Společně s Jiřím Stegbauerem se v roce 1997 podílel na výstavě *Po stopách Rychlých šípů* (u příležitosti 90. narozenin Jaroslava Foglara). Dále spolupracoval na výstavě k 70. výročí nacistické okupace nazvané *Česká společnost od Mnichova k válce*. Angažoval se při budování památníku Operaci Anthropoid v Praze-Libni v roce 2009. Spolupodílel se na instalaci památníku 294 obětí heydrichiády na nádvoří chrámu Cyrila a Metoděje v Resslově ulici v roce 2011. Vydal trilogii *Někomu život, někomu smrt, Akce atentát a Hendrich*.

Jaroslav Čvančara je ženatý. Jeho žena Hana je soudkyně a spolu mají dva syny. Starší Jan je advokát a mladší Jirka pracuje u filmu, kde se věnuje renovaci a digitalizaci klasických snímků, jako například *Markéta Lazarová* nebo *Hoří, má panenko*. Je dědečkem vnučky Viktorky.